

XARGAY, Xavier.
Escriptors a Palafrugell.
Ajuntament de Palafrugell /
Diputació de Girona, 1999.
172 pàgines.

Palafrugell i la literatura

ESCRITORS A PALAFRUGELL és una guia de la vida cultural i literària de Palafrugell des de la segona meitat del segle XIX fins a la Guerra Civil.

A final del segle XIX la riquesa que genera la indústria surera permet convertir Palafrugell en un centre cultural de primera línia; per això Xavier Xargay no es limita a estudiar els escriptors de Palafrugell, sinó que per les pàgines del seu estudi, documentat i rigorós —per bé que sempre amb un toc d'ironia—, hi desfilen les implicacions polítiques i socials de l'esclat cultural.

Així, per exemple, el primer capítol ens parla dels casinos, els ateneus, els teatres i les biblioteques de la vila, i el segon tracta la literatura oral: les facècies, històries i cançons dels tapers.

El salt lúdic i cultural que experimenta Palafrugell entre el segle XIX i el XX té la seva culminació en l'extraordinari Pla, Josep Pla, autor prou estudiat en altres monografies.

És per això que Xargay no en parla gaire i es limita —limitació no és la paraula: la gran quantitat d'escriptors i publicacions que té en consideració sepulquen el lector desprevingut— als escriptors anteriors a Pla.

Per les pàgines crítiques i fonamentades de l'estudi hi apareixen fites com *El Palafrugellense*, el primer periòdic de la vila, o personatges com Romuald Vidal i Albert de Quintana, precursors de l'esclat cultural.

Xargay glossa la vida i obra d'individus tan interessants com Joan Verga i Barris, empresari

surera culte, alcalde, poeta, gran lector que viatja per tot Europa i organitza la Festa de la Bellesa. Al perfil cultural de Palafrugell tampoc no hi poden faltar escriptors menys compromesos amb el poder, literaris bohèmics i marginats com Josep Ganiguer.

El llibre, que està excel·lentment editat, també inclou una antologia amb textos d'una bona part dels escriptors que s'hi estudien. *Escriptors a Palafrugell* és sens dubte un gran homenatge a aquells individus que la història de la literatura ha acabat arraconant però que han estat una part insubstituïble de l'engranatge cultural que ha provocat l'aparició de les grans figures.

Jordi Cornellà Detrell

POU, Anna;
MARTÍNEZ, M. Vicenta
i MORET, Rosa M.
Quan la muga remuga.
Catàleg de l'exposició «Les mugades a
Castelló d'Empúries.
Un record que hem de tenir present».
Ajuntament de Castelló
d'Empúries, 1999.

Divulgació feta amb rigor

AQUEST TREBALL ÉS EL SABORÓS fruit d'una feina anterior molt ben feta; és a dir, aquest catàleg, de la mateixa manera que l'exposició que l'ha generat, i com llegim al pròleg d'Esteve Ripoll, s'ha fet amb serietat i dedicació. Gràcies a aquesta manera d'enfocar el projecte i a la capacitat de les autores, la lectura dels textos i l'observació de les fotografies de l'edició fan veure que les responsables han aconseguit el doble objectiu inicial que es proposaven: convidar al record els qui van viure les crescudes de la Muga o mugades i fer conèixer als més joves i als visitants tot el que envoltava aquells desbordaments. Així mateix, el catàleg mostra que també s'ha assolit l'objectiu final: posar de manifest la importància i l'interès que té per a la vida dels castellanons l'estat de salut de la Muga.

En conseqüència, en un primer moment l'exposició i posteriorment el catàleg van néixer amb la intenció d'arribar a persones de totes les edats amb independència dels seus coneixements i experiències prèvies relacionades amb les mugades. Dutes per aquesta voluntat, les promotores de l'exposició van aplegar d'una banda un interessant repertori fotogràfic de gran interès documental i de l'altra un seguit de gràfics significatius, una cronologia, textos populars relacionats amb el tema, mapes, músiques, retalls de premsa i un vídeo explicatiu de les mugades més espectaculars.

A més del pròleg, la presentació, l'explicació metodològica i els agraïments, el llibre s'estructura en vuit apartats. El primer vol

que els lectors tinguem ben present la gran importància de l'aigua, que tothom creu que recorda però que sovint els fets mostren que s'oblida. Els tres següents ens encaminen cap a un coneixement general de les característiques de la Muga i de les mugades. Seguidament, el lector troba a la cinquena i sisena secció un repàs històric de com s'han encarat les riades i a continuació s'arriba a una cronologia comentada de les principals mugades del segle. Finalment les autores contraposen d'una manera molt entenedora els efectes positius i negatius de les crescudes de la Muga. En definitiva, aquest catàleg culmina un interessant acostament a una part del nostre país.

Josep Agustí